C/2023/1074

15.12.2023

P9_TA(2023)0205

Na cestě k silnému a udržitelnému odvětví řas v EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. května 2023 na téma Na cestě k silnému a udržitelnému odvětví řas v EU (2023/2547(RSP))

(C/2023/1074)

Evropský parlament,

— s ohledem na sdělení Komise o Zelené dohodě pro Evropu (COM(2019)0640), strategii od zemědělce ke spotřebiteli (COM(2020)0381) a udržitelné modré ekonomice (COM(2021)0240),

— s ohledem na svá usnesení o těchto třech sděleních Komise ([1]) ([2]) ([3]),

— s ohledem na sdělení Komise nazvané „Strategické zásady pro udržitelnější a konkurenceschopnější akvakulturu EU na období 2021–2030“ (COM(2021)0236),

— s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. října 2022 nazvané „Na cestě k udržitelnému a konkurenceschopnému evropskému odvětví akvakultury: další postup“ ([4]),

— s ohledem na otázku položenou Komisi týkající se silného a udržitelného odvětví řas v EU (O-000015/2023 – B9-0018/2023),

— s ohledem na čl. 136 odst. 5 a čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

— s ohledem na návrh usnesení Výboru pro rybolov,

1. vítá sdělení Komise nazvané „Na cestě k silnému a udržitelnému odvětví řas v EU“ (COM(2022)0592) a souhlasí s tím, že v tomto odvětví existuje nevyužitý potenciál; poukazuje na to, že celková poptávka po řasách by měla v nadcházejících letech růst, takže pokud se produkci řas podaří zvýšit, mohlo by v EU vzniknout 85 000 nových pracovních míst;

2. považuje za pozitivní, že cílem má být rozvíjet trhy pro potravinářské a nepotravinářské využití řas a zpřístupnit řasy široké veřejnosti; zdůrazňuje, že řasy by mohly být používány i pro výrobu krmiv pro zvířata a ryby, léků, obalových materiálů, kosmetiky či biopaliv, čímž ovšem možnosti jejich využití nejsou vyčerpány;

3. poukazuje na to, že toto odvětví se musí rozvíjet tak, aby nebyla narušena rovnováha mořských ekosystémů, a je třeba se vyvarovat opakování stejných environmentálních chyb, k nimž dříve došlo na pevnině;

4. zdůrazňuje, že rostoucí odvětví řas v EU by mohlo přispět k dosažení cílů EU v oblasti rozvoje modré ekonomiky, čímž by se nám nejen dostalo nových nízkouhlíkových potravinářských produktů a materiálů, ale také by se přispělo k ekosystémovým službám, jako je sekvestrace uhlíku a absorpce živin, jakož i ke snížení znečištění, a tím i k obnově našich pobřežních ekosystémů; je proto přesvědčen, že je třeba mobilizovat více finančních prostředků EU na výzkumné účely;

([1]) Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu (Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 2).
([2]) Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2021 o strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy (Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 2).
([3]) Usnesení Evropského parlamentu ze dne 3. května 2022 Směrem k udržitelné modré ekonomice v EU: úloha odvětví rybolovu a akvakultury (Úř. věst. C 465, 6.12.2022, s. 2).
([4]) Úř. věst. C 132, 14.4.2023, s. 2.

5. poukazuje na to, že řasy a mikrořasy mohou představovat důležitý doplňkový zdroj bílkovin pro udržitelnou produkci potravin a celosvětové potravinové zabezpečení, jak je zdůrazněno ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“, a vyzývá Komisi, aby se tomuto nevyužitému potenciálu věnovala, až bude provádět přezkum politiky EU v oblasti bílkovin;

6. konstatuje, že ve sdělení Komise jsou popsány rozsáhlé oblasti v Evropě vhodné pro pěstování mořských řas; poukazuje na to, že členské státy by měly pěstování řas začlenit do svých vnitrostátních nebo regionálních územních plánů podle směrnice o územním plánování námořních prostor ([5]);

7. domnívá se, že je třeba se snažit poskytovat více informací o metodách produkce řas a tržních podmínkách a že je zapotřebí vytvořit soudržnější politický rámec, který by snížil překážky, které odvětví řas brání v růstu; poukazuje na to, že je zapotřebí dalšího výzkumu, aby se maximalizoval potenciál tohoto odvětví pozitivně přispívat k životnímu prostředí, a to jak z hlediska zmírňování změny klimatu, tak z hlediska propadů modrého uhlíku;

8. vyzývá k vytvoření soudržnějšího regulačního rámce pro toto odvětví a vyzývá členské státy, aby pro subjekty, které mají zájem o zahájení nebo rozšíření pěstování řas, zřídily jednotná kontaktní místa;

9. považuje za pozitivní, že Komise se chystá vyvinout normy pro různé druhy produktů založených na řasách a že přislíbila vytvořit nový soubor nástrojů pro producenty řas; vítá rovněž záměr vypracovat zvláštní pokyny na podporu doplňování krmiv z ryb krmivy na bázi řas; vítá návrh na financování pilotních projektů pro rybáře, kteří by si přáli věnovat se pěstování mořských řas;

10. domnívá se, že diverzifikaci příjmů a vytváření nových příležitostí pro pobřežní komunity při rozvoji mořské akvakultury je třeba vnímat jako pozitivní doplněk k udržitelným rybolovným postupům;

11. vítá záměr provádět osvětové činnosti s cílem zvyšovat povědomí spotřebitelů o produktech z řas; konstatuje, že platforma EU4Ocean by mohla společně s členskými státy provádět osvětové akce věnované potenciálu modré ekonomiky na základních, středních i vysokých školách;

12. vyzývá Komisi, aby odvětví řas v EU poskytla odpovídající finanční prostředky, a členské státy, aby nadále vytvářely pobídky k pěstování řas a usnadňovaly využívání a rozvoj řas jako potravin a krmiv, zejména zavedením rychlejších schvalovacích postupů, přičemž však nesmí být opomíjeny jiné akvakulturní druhy;

13. vítá záměr Komise předložit konkrétní iniciativu na podporu spotřeby řas v EU;

14. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Komisi.

([5]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU ze dne 23. července 2014, kterou se stanoví rámec pro územní plánování námořních prostor (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 135).